

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERȚIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară
4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sînt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Ajutor ori mituire?

Cu introducerea legilor nouă politice-bisericești, privitor la căsătoria civilă și matriculele de stat, clerul bisericii române a rămas, fără îndoială, lipsit de un mijloc legal de venit pentru subsistența sa. Imprejurarea aceasta a fost adusă ca dovadă tare din partea unor arhierii în combaterea numitelor legi în casa magnaților, pe când se desbătea asupra lor.

Acum ne pomierăm dintr'una, că guvernul maghiar a dat pentru preoțimea deosebitelor confesiuni, la mâinile Episcopilor, în chip de despăgubire 100.000 fl. din cari o sumuliță neînsemnată ce ar veni pe partea clerului român, Episcopii noștri au și primit-o.

Nu știm hotărît dacă guvernul din curat simțământ de dreptate și umanitate ori cu oare-cari planuri și scopuri a parte s'a hotărît să dea clerului român un fel de despăgubire din vistieria statului. Ceea-ce noi știm și am văzut din desbaterile urmate după acest lucru în sinodul eparchial din Arad este, că la împărțirea sumei de 7500 fl. dată pe seama preoților din diecesa Aradului, guvernul și-a susținut dreptul de supraviețuire, și anume a încuviința ori netncuviința ei însuși, pe preoții cari sînt vrednici ori nu sînt vrednici de ajutor! Guvernul a cerut dela Episcopul să-i trimită lista cu numele preoților ce-i are în plan pentru a fi împărțită de ajutor.

Episcopul a trimis lista și ministrul a băgat vină, pe lângă câțiva preoți, la șapte, din unsprezece protopopi, excepționându-i.

Care va să zică, guvernul nici pe departe nu se gîndește a da vre-o despăgubire preoțimei pentru pierderile materiale pricinuite ei prin legile politice-bisericești, ci vrea să și câștige aderenți,

sprigunitori și agenți politici în rîndurile preoților români!

În urmare, rîspălățiți vor fi numai acei preoți, cari vor avea atestate recomandatoare dela organele administrative politice, că sînt »patrioți« în înțelesul șovinismului maghiar! Pentru astfel de ajutor, Episcopii noștri ar trebui să rîspundă guvernului: *Timeo Danaos... și să nu-l primească*, cu atât mai virtuos, că și atunci, când ar îngădui a se împărți deopotrivă între preoți, abia 10—12 fl. ar veni la o persoană! Acesta nu e ajutor, ci mai mult o batjocură pentru clerul român.

Dar' apoi nici înalta dignitate a Episcopilor și poziția bisericii autonome nu îngăduie amestecul statului în treburile din lăuntru bisericești. Ci, precum biserica dă statului ajutorul seu moral fără nici o condițiune, așa și statul dator este a da bisericii ajutorul seu material fără nici o condițiune! Ear' când statul ar cere vre-un drept de amestec pentru ajutorul seu, ierarhia bisericii chemată este a nu primi un asemenea ajutor condiționat, căci nime nu poate să slugească la doi domni, că ori pe unul va urî, și pe altul va iubi, sau pe unul va îmbrățișa, și pe celalalt îl va neglija, zice s. scriptură.

Preoțimea română, eșita din popor, în totdeauna și-a legat soarta sa de soarta poporului român. A fost pază neadormită a bisericii și a naționalității române. Aceasta are să rămână și în viitor, respingînd cu dispreț suveran încercările de corupțiune și de mituire ale dușmanilor ființei noastre naționale!

† *Archiducele Carol Ludovic*, fraatele al doilea al Maiestății Sale Impăratului și Regelui nostru, a încetat din viață Marți în 19 Maiu n. Răposatul era de 63 ani, și trăise mai ales pentru viața publică de stat. Ca soldat a înaintat până la cele mai înalte ranguri,

și a luat parte la războaiele din Italia. A fost mai lung timp guvernor al Tirolului, și ca atare era foarte iubit de poporațiunea provinciei. Era om jertfitor pentru binele obștesc și sprigunitor al întreprinderilor frumoase.

Bobârnac.

D-zeu nu lasă să crească coarnele boilor până în cer, și Ungurilor în timpul din urmă începuse a le crește îngâmfarea, cât parcă e să se întunece toată lumea încolo și numai capul Ungurilor să se vadă peste toate! Mai ales nădăjduiau ei că mult o să-i ridice mileniul, și când colo s'au înșelat de nici n'ar fi crezut! Lumea nu-i așa proastă precum ei o socot. Înșiși accia care i-au făcut pe Unguri așa încrezuți și le-au dat putere prea multă pe mână, azi văzînd purtarea lor cea de nesuferit încep să le dec aspre bobârnacuri. Vestitul *Bismark*, cancelarul »de fer« de odinioară al Germaniei, care ca să slăbească înțirirea Austriei asupra Germaniei, însuși incurajă pe Unguri și i-a ridicat unde sînt, — azi eată cum scrie în foaia sa „*Hamburger Nachrichten*“: »Bucuroși lăsam Maghiarilor plăcerea de-a visa, în expozițiunea lor cea cu cetățuile de lemn și cu halele de sticlă între sunetul amețitor al muzicii țigănești, despre mărirea lor trecută; dar' totuși vom însemna că cele 7^{1/2} milioane de Maghiari nu fac încă nici jumătate din poporațiunea transleithană și că înțirirea lor politică și puterea lor războinică poate cădea în cumpănă în Europa numai în legătură cu puterea austriacă! Ungurii sufer de-un prea mare prisos de simțământ național, care-i face orbi în ce privește adevărata lor însemnătate între popoarele europene! Ungaria în sine, ori cât de mult și de lărmător va face să rîsună în lume fanfarele ei millenare, fără a se răzîma pe Austria, stă pe picioare slabe“.

* Se știe, cu câtă mahnire Germanii, ca și Slavii Cisleithanice, au suferit până acuma să fie loviți peste cap cu cele 70% față cu cele 30% ungurești la cheltuelile obștesci. Aceasta în curînd se va arăta în mod foarte vedit. „*Dreptatea e temelul domniilor*“, e un adevăr ce are valoare și între Dunăre și Carpați, și a cărui trecere cu vederea înlăuntru, ca și în afară, se poate răzbuna mai curînd sau mai târziu“!...

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

Mă jur...

Frumoasă și draguță ești,
Că 'n lumile doar' din povești
Un alt boboc să mai găsești
Precum ești tu! —
Din minți pe mine, vezi, mai scos
Cu chipul teu cel mîngăios
De inger mic și prea frumos!

Drăgătu-mi-ai sufletul meu
Cu ochii tei, cu graiul teu,
Așa de mult, că astăzi eu
Ori-cui o spun:
Ca tine altă fată nu-i!
Pe 'mpărăția cerului
Mă jur că nu-i, mă jur că nu-i!..

I. Moța.

A fost.

A fost ca 'n drumul meu eșind
Liniștea vletii se 'mi-o furi;
Copilă blîndă ca un vis,
Cu ochi azuri!

A fost ca tu prin chipu-ți blond
Săprînzi în mine-un dor păgân
Cât numai pot pe inimă
Să-mi fii stăpîn!

Și-a fost ca glasul meu pustiu
Să aște earăși un echou
În câmpul traiului dorit
Senin și nou

Ce 'mi-ai deschis, de când zîmbind
În calea-mi tristă te-ai ivit,
Icoană mie de-admirat
Și de iubit!

Sebam.

Vioara

de *Nataly de Eschstruth.*

Sînt mulți ani, de când într'o zi trecu prin satul Losshausen un lăutar, care se oprî în cărcîma satului, unde cânta cu vioara, fel de fel de cîntece, triste și vesele, de îți ridea și îți plîngea inima, ascultându-l. În ziua cealaltă, l-au găsit în drum cu piciorul rupt. Primarul satului văzîndu-l l'a luat cu sine acasă, și i-a dat o bună găzduire, că era om bun și creștin milos. Mulți prieteni își făcuse lăutarul în timpul, cât a petrecut în casa aceasta, dar' prietenul lui cel mai bun și nedespărțit, era băiatul primarului. El nu se mișca de lângă patul lui, și lua câte-un pic vioara, cercînd să cînte și el. Mîntea și inima copilului erau dela o vreme tot la

vioară și în puțin timp învățase și el, încît de multe-ori cânta cîntece așa frumoase și cu atîta simț, că lăutarul, clătînînd adesea din cap zicea: »Hanes, tu ești născut pentru vioară!« Atuncia se roșea ca focul, și cu capul ridicat, suferea vorbele înțepătoare ale tatălui seu: »Măi băiete, lasă-mi tu vioara din mîni; învață tu mai bine a ținea coasa și sîcurea, cum se cuvine unui țeran!«

Săptemîni multe trecuseră, și lăutarul plecă în treaba lui, sănătos, Atuncia Hanes începî a lucra cu nespunșă sîrguință și necontentit, că doară și-a câștiga nește cruceri; și nimenea nu știa, că mama lui iubită, pe ascuns, îi da câte un ban de argint. Într'o zi se găta băiatul de drum, și plecă în oraș, ear' după-ce se întoarse, seara se auzi din filigoria acoperită de vițe de bostani, în grădină, o melodie așa de duioasă și tristă, încît servitoarele își șoptiră: »Duhul lăutarului umblă prin grădină«. Și încetă apoi flăcăul de a mai lucra ca mai înainte și oamenii din sat ziseră: »Hanes asta nici-odată nu va fi un țeran bun, și cât de curînd curtea lor nu va mai fi așa bine îngrijită cum e acuma!«

Toate vorbele însă nu ajutau nimica. În capul satului stătea o căsuță, curată, ascunsă după nește pomi de cireș: aici locuia o vîduvă cu numele Mareilis și fetița ei cu obrăjorii cei rumeni, Caterina, care la școală ședea pe o bancă cu Hanes. Mamă-sa de multe-ori se întrebă că unde poate umbla fata ei, că în toată Dumineca ciasuri întregi nu o vedea și pe cine întreba nimenea nu-i putea da rîspuns? Tot felul de închipuiri își făcea,

și alte multe foi de aceeași însemnătate scriu contra îngâmfării maghiare, cât tîmbă-luitorilor a început să le cam stee voia bună în gât! Așa li-se cade.

Dr. Lucaciu la Montpellier.

Despre petrecerea și primirea dlui *Dr. Lucaciu* în Franca, mai dăm în cele următoare și unele amănunte, după cât ne îngăduie spațiul.

Di *Dr. Lucaciu* a sosit în Montpellier la 11 noaptea în 29 Aprilie. La gară a fost salutat de A. Roque-Ferrier, președintele felibrigului latin, cu alte multe persoane însemnate, apoi de studenții români și de un foarte număr os public.

Di Roque-Ferrier după-ce i-a urât bună sosire în mijlocul fraților sei francezi l'a recomandat tuturor celor de față, apoi cu toții, într'un șir lung de trăsuri, l-au condus la hotel.

Joi la 30 Aprilie dl *Dr. Lucaciu* însoțit de dl Roque-Ferrier a cercetat expoziția, Vineri în 1 Maiu a primit la hotel numeroase vizite de bărbați însemnați, între cari și episcopul Cabriers, primarul orașului, viceconsulul Spaniei, etc. Cu acest prilegiu D-na Paulina Concita a predat dlui *Dr. Lucaciu* un frumos buchet de flori roștind o cuvîntare în care și-a arătat bucuria a-l putea cunoaște și în persoană, după-ce din faptele lui mîndre naționale, ca bărbat, îl cunoaște. Sâmbătă la 2 Maiu dl *Dr. Lucaciu* a întors vizitele însoțit de dl Roque-Ferrier și a încheiat legături prețioase și multe cu mulțimea de străini învățați adunați la Montpellier.

Duminecă a fost invitat la un banchet ce i-s'a dat de episcopul din Montpellier!

Vom urma în numărul viitor.

Știri politice.

= Ministrul de războiu al Impărăției noastre, după-cum spune o telegramă din Viena cu data de 15 Maiu, are de gînd să abzică dela acest post, după trecerea peste desbaterile delegațiilor.

= O știre ce vine din Constantinopol spune, că Bulgaria s'ar fi hotărît acum a recunoaște și ea, precum i-se cere de altfel prin pacea dela Berlin de după războiul ruso-romano-turcesc,

dar' adevărul nu-l știa nimenea. Dacă ar fi întrebat pe cățalușul cel negru, care însoțea pe fată în tot locul, el i-ar fi putut spune, că fata ei cu Hanes ședea pe zidul grădinei, ascunși după iasmin și scumpie, departe de casa, lor și aici flăcăul își cânta cîntecele cele mai frumoase și duioase.

Trecuseră anii ca nește visuri. Hanes luă traista în spate, puse chipiul de soldat și începî viața de recrut. Caterina se făcu tristă, ochii ei se umpleau adesea de lacrimi, dar' nimenea nu știa de ce? Numai câte-odată îi mai strălucea fața, ca luminată de o rază de Maiu, când pe ascunsse mergea la zidul grădinei unde ședea odinioară cu el, și scotea din sin câte o scrisoare. Cățalușul și de acestea știa, dar' el era un prieten bun și credincios, care nu o spunea nimîru.

Și trecu și timpul acesta, de parcă ar fi avut aripi. Soarele strălucea peste grăul cel copt, galbin ca aurul, înroșind coacăza prin ramurile verzi. La zidul grădinei eară stă Hanes cu Caterina, mână în mână, spunîndu-și multe-multe. Feticeii îi curgeau lacrimi multe peste obrăjii cei roșii, și otta din adîncul inimii: »Ah, de te-ar putea auzi mama că ce fermecător știi tu cânta!« Dar' ea nu voește, și nici-odată nu ne va da binocuvîntarea ei, că oamenii vorbesc multe, și-i șoptesc că tu nici-odată nu vei fi un țeran bun, decum să poți ținea și curtea noastră în rînduială! »Așa vorbesc?« zise Hanes, »asta i-au șoptit-o în urechi? De mirat nu mă mir, dar' de plăcut încă nu-mi place, drăguța mea Caterină. Măne sîntetei la tăiatul ovășului? Nu pleca capul și

BIBLIOGRAFIE.

„BIBLIOTECA PENTRU TOȚI“.

Eată cei mai noi numeri:
 Nr. 39. »Povestea vorbeii«, (par-
 tea a III-a și ultima) de Anton Panu.
 Nr. 40. »De prin veacuri«, (vol.
 II. și ultim) de Carmen Sylva.
 Nr. 41. »Noțiuni asupra științel-
 or«, de Huxley, traducere.
 Nr. 42. »Doruri și amoruri«, poezii
 de A. Depărățeanu (partea I.)
 Nr. 43. și 44. »Elocuța română«,
 vorbiri frumoase adunate dela cei mai
 mari vorbitori români, de Gh. Adamescu.
 Nr. 45. »Doruri și amoruri«, poezii
 de Alex. Depărățean, (partea II.)
 Nr. 46. »Dușmanii noștri. Cine-i uci-
 gașul?« Prea frumoase povestiri ușoare
 din știința medicală, de Dr. A. Urechia.
 O carte în care e de minune împreunat
 frumosul cu folosul, petrecerea cu do-
 bândirea de folositoare cunoștințe.
 Nr. 47. »Cântece și plângeri«,
 poezii de Mich. Zamfirescu (partea II.)
 Nr. 48. și 49. »Elocuța streină«
 adunare de vorbiri alese din cei mai
 mari măestri ai vorbii în istoria lumii
 din vechime până azi: Demostene,
 Cicero, Ioan Christostom, Napoleon, Bis-
 mark, etc. de Gh. Adamescu.
 Nr. 50. »Convorbiri despre artă«,
 de E. Pecaute și Ch. Baude traducere, de
 Dumitru Stăncescu, o prea folositoare
 carte pentru tinerimea dela gimnasia și
 de prin seminare mai ales!
 Nr. 51. »Din goana vieții«, poezii
 de A. Vlahuță, cu portretul și iscălitura
 poetului.
 Nr. 52. »Prietene«, roman de dul-
 cele scriitor Francois Coppée, tradus
 de Dumitru Stăncescu.
 Nr. 53. »Doi trandafiri și Lacrimi
 de copii«, nuvele de multă frumusețe,
 de Wildenbruch, traduse de L. M.

Nr. 54. »Patriotul«, după Paul
 Bourde, tradus de D. Stăncescu, carte
 ce arată frumuseța simțământului patrio-
 tismului.
 Nr. 55. »Din inimă«, poezii de
 Radu D. Rosetti.
 Nr. 56. »Convorbiri despre artă«,
 vol. II. de E. Pecaute și C. H. Baude,
 trad. de D. Stăncescu
 Nr. 57. »Din goana vieții«, vol. II.
 de A. Vlahuță.
 Nr. 58. »Schite ușoare« de I. L.
 Caragiale.
 Nr. 59. »Din goana vieții«, vol.
 III. de Al. Vlahuță.
 Nr. 60. »Manon Lescaut«, roman
 de Abatele Prevost, traducție de I. S.
 Spartali.
 Nr. 61. »Satire« de D. Olănescu
 (Ascanio), membru al Academiei Române.
 Toate se pot avea dela librăria
 dlui F. Schäser în Orăștie ori «Insti-
 tutul Tipografic» în Sibiu!

LOTERIE.

Tragerea din 9 Maiu st. n.

Budapesta:	72	37	76	88	82
------------	----	----	----	----	----

Tragerea din 16 Maiu st. n.

Timișoara:	32	82	20	46	53
------------	----	----	----	----	----

Tragerea din 13 Maiu st. n.

Sibiu:	54	23	75	41	16
--------	----	----	----	----	----

CALINDARUL SEPTĂMĂNEI
dela 12—18 Maiu st. v.

Zilele	Călindarul vechiu	Călindarul nou
	Dum. Rosaliilor	
Dum.	12 (†) Pogor. S. Duh	24 (†) Rosaliile
Luni	13 (†) St. Mja Glicheria	25 (†) L. Ros.
Marti	14 S. Mart. Isidor	26 Filip N
Merc.	15 S. Păr. Pachomie	27 Lucian
Joi	16 Cuv. Teod. sfintitul	28 Vilhelm
Vineri	17 Apost. Andronic	29 Maximus
Sâmb.	18 Nuc. Teodot	30 Ferdinand

PRĂVĂLIA ROMÂNĂ

a lui
IOAN I. VULCU

(Piața-mare) — în Orăștie — (Piața-mare)

Se atrage deosebita luare aminte a onoratului public din Orăștie și jur, asupra
 prăvăliei noue a lui *Ioan I. Vulcu*, negustor român, bogat provăzută cu tot
 felul de mărfuri de *băcănie și ferărie*. Și anume: Mărfuri de

BĂCĂNIE:

Făină de toți numerii; zahar, orz, urez, și tot felul de articli trebuincioși
 pentru hrană. Prețuri moderate. Marfă totdeauna proaspătă și bună.
 Ear' îndeosebi țeranilor se atrage luarea aminte asupra feluritelor soiuri de

FERĂRIE

de tot ce le lipsește pentru lucru și economie acasă și la câmp. Și anume:

Feruri de plug, sape, arșauă, și altele, de cele mai noue și practice.	Fireze, mai late și mai înguste, scuri, topoare, și alte unelte pentru lemnărit
Coase din Styria, sistem nou și bun! Se dau pe garanție! Dacă nu corēs- pund, se primesc înapoi ori se schimbă. Tot ael se pot căpăta cule pentru ascuțit, de cele mai bune.	Oțel și fer, drugi de fer și pante, etc și tot felul de articli și unelte trebuincioase la economie, acasă și în câmp!
Lanțuri de tot felul, de <i>fer și drot</i>	Vase emailate și de fer, căldări, frigari etc.
Cuie de drot, pentru șindilă, potcoave, și altele.	Lampe, mari și mici, lumini, petroleu, etc.

Negustorilor în mte de prin comune, li-se dau mărfurile tre-
 buincioase în condiții foarte ușoare și cu prețuri de tot moderate!

87 (365) **LIBRĂRIA** 3—26

lui
F. Schäser în Orăștie (Szászváros)

F. Schäser recomandă on. public librăria sa bogat provăzută cu
 tot felul de cărți, anume cu: toate cărțile de învățământ, atât pentru
 școlile populare cât și pentru gimnasia, precum și tot felul de recuisite
 de școală: caiete și unelte de desen, condeiuri, tăblițe, hârtie, ș. a.

Ear' îndeosebi publicului român recomandă frumoasele întreprinderi
 literare ce apar la București și Craiova în România, și anume:

„Biblioteca pentru toți“ sub conducerea d-lui
 Dumitru Stăncescu,
 editura d-lui Carol Müller în București. Apar în fiecare lună
 2—3 volume frumoase ca înfățișare și neprețuit de bune ca
 cuprins! Au apărut din ea până acum 56 numeri. A se vedea
 cari sunt, la »Bibliografie«. Fiecare număr costă **numai 16 cr.**

Asemenea recomandă onoratului public iubitor de literatură publicația numită:

„Biblioteca de popularizare“ ce apare
 în Craiova.
 Director I. Hussar, editor Ralian și Ignat Samitca. A publicat
 până acum 18 volume (vezi »Revista Orăștiei« nr. 16 a. c.
 la »Bibliografie«). Fiecare volum costă numai **16 cr.**

Iubitorilor de romane le va face negreșit o plăcere recom dându-le:

„Biblioteca romanelor cele“ ce a început
 să apară tot
 în Craiova la R. și I. Samitca. Tot la 2 un roman, de
 peste 300 pagini, frumos și bun, cu numai **75 cr.** volumul.

În urmă recomandă onoratului public cea mai nouă publicație, numită:

„Biblioteca noua“ din Craiova, edată de G. Sfetea. Publică
 volume de câte 40—50 pagini, de cu-
 prins ales și bun, cu **numai 8 cr.** fiecare volum.

Despre tot ce a apărut nou în aceste folositoare publicații, »Revista«
 vestește pe cetitori la rubrica »Bibliografie« ori »Cărți noue«. Totul se poate
 procura dela librăria mea în Orăștie. La comande prin postă, trebuie adaus,
 peste preț, un timbru de 3—5 cruceri pentru porto.

La cumpărări mai mari de hârtie și tipărituri se dă rabat însemnat.

90 (357) **A V I S.** 3—4

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința onoraților mei mușterii
 din Orăștie și jur, și pe această cale, că

Prăvălia mea de cărnuri afumate

ce se afla până acum pe »Strada Promenadei«, dela 1 Maiu încoace,
 o am strămutat în **Piața-mare nr. 21.**

Rog dreptaceea pe onorații mei mușterii și pe toți cari doresc a
 avea **cărnuri afumate, șunci, salame, cărnați de tot felul, etc.** a mă onora
 cu comande, servindu-le eu cu marfă bună, proaspătă și cu prețuri
 moderate, în toată bunăvremea.

Cu distinsă stimă
Michael Fleischer,
 afumător de cărnuri.

Sacii se primesc înderept numai în stare bună!

Prima moară de aburi în Orăștie
 a lui
Rudolf Kaess. 26—48

63 (358)

Recomandă onoratului public și cu deosebire
comercianților din provincie, spre vânzare:

Făină de pâne și aluaturi
 în totdeauna **proaspătă, excelentă și ieftină,** în saci, și
 produsă exclusiv din grâu de Tisa, cu prețurile mai jos indicate:

0	1	2	3	4	5	6	7	7B	8
9.30	8.85	8.40	7.95	7.65	7.35	6.98	5.88	5.25	4.76

75 Kilo **70 Kilo**

Sacii se rescumpără cu 20 cr.